

Octavio Paz

Imreh András
fordításai**SZÁLLODAI SZOBA**

I

Felizzik az emlék hamva alatt
a megváltásra váró tegnapi
fantomvilág. Én volnék, aki egy fa
alatt táncol és felhőt delirál?
Hullám az a felhő, emberi test,
és megint felhő, aztán strand apálykor.
Én volnék, akitől dalra fakad a víz,
a felhő száll, a falevél lehull,
én volnék, akire egy test megébred?
Felizzik a fantom idő:
izzik a tegnap, ég a ma, a holnap,
összes álmom egy percbe belefér,
minden, amit megéltem, alig egy perc.
Mít számítanak percek, századok,
ha a csillag ideje is idő,
vér csöpögése, fényév: szemhunyás.

II

Hideg kezével homlokomhoz ér
a múlt hideg folyója, és emlékei
kőszemhéjam alatt iramlanak.
Percre sem hagy alább áradatuk,
és én, magamban, tőlük búcsúzom.
Fut előlem a múlt?
Futok én is, és aki búcsúzik,
a hasonmásom csupán, üres árny?
Tán nem is ő fut, én távolodom,
és nem követ, lemarad, elenyész.
Aki voltam, hátramarad a parton.
Nem jutok az eszébe, nem keres,
átnéz rajtam és el sem búcsúzik:
másfelé néz, más szökevényt keres.
De a másiknak ő nem jut eszébe.

III

Nincs előbb, nincs utóbb. Amit megéltem,
tán épp e pillanatban életem?
Amit megéltem! Éltem? Minden eliramlik:
amit megéltem, épp most halom el.
Az idő végtelen: kifesti ajkát,
halált színlel, poklot pingál, eget,
semmire nyíló, járatlan kaput.
Nincs vég, nincs mennyország és nincs
vasárnap.
És a hét végén sem vár minket Isten.
Hiába kiáltozunk, fel nem ébred.
Csak a csönd ébresztheti fel.
Ha néma minden, és nem énekel a vér
már,
nem tiktakolnak órák, csillagok,
akkor szemét kinyitja,
és üres országába visszatérünk.

FÉLBEHAGYOTT ELÉGIA

Ma a halottaimra gondolok.
Első halottunk soha nem feledjük,
érje bár a halál villámcsapásként,
kenettelenül, nem párnák között.
Hallom: egy bot tétovázik a lépcsőn,
egy test sóhajtva megtámaszkodik,
nyílik az ajtó, a halott belép.
Egy ajtótól sincs messze a halál,
leülni is alig marad idő,
majd a falórára nézve
konstatálni: negyed kilenc.

Ma a halottaimra gondolok.
Rá, aki éjjelente halt meg:
agóniája hosszú búcsú,
soha nem induló vonat volt.
A száj fukar,
csak egy vékony sóhajt bocsát ki,
helyette tágra zárt szeme beszél,
a lámpáról szememre vándorol:
segédtekintetbe kapaszkodó,
fuldokolva fojtogató tekintet –
de partra úszok és csak nézem onnan,
hogy süllyed el a test a lelke nélkül,

mert nincs többé kapaszkodni tekintet.
 Arra kért a szeme, hogy elkísérjem?
 Tán azért halunk meg, mert senki sincs,
 aki velünk halna, mert senki sincs,
 aki szemünkbe nézne.

Ma a halottaimra gondolok.
 Arra, aki csak pár órára ment el,
 és ki tudja, milyen csöndbe nyitott be.
 Szieszta idején vagy éjszaka
 az úrmélyi színtelen hangtalanság,
 vagy a csönd pókhálóján leszaladt,
 a semmit szondázó mondatfonál
 folyosót nyit, mert hátha visszatér:
 léptek zaja, csoszogás, hezitálás...
 És aztán valamelyikünk feláll,
 kulcsra zárja az ajtót.
 De ő nem tágít a túloldalon.
 Résen áll, körbejárkál, be-bekémelel,
 rója az ásító külvilágot.
 Nem tágít, hiába zárjuk az ajtót.

Ma a halottaimra gondolok.
 Homlokom mögött szem nélküli arcok,
 meredt szemek, üres tekintetek –
 tán saját titkomról faggatom őket,
 az istenről, aki forgatja vérem,
 a jégistenről, arról, aki felfal?
 Csöndje tükröt tart az én életemnek,
 meghosszabbított halála vagyok,
 a legeslegutolsó tévedése.

Ma a halottaimra gondolok.
 Elszivárgott tette és gondolatra,
 szétszóródott nevekre (hézagokra,
 fehér foltokra, fekete lyukakra –
 az emlékezet ott topog előttük),
 el-elmaradozó találkozókra,
 az éne, aki mindig kikacsint,
 mindig más (mindig ugyanaz), a dühre,
 a vágyra és maszkjaira, a földelt
 viperára, a lassú elkopásra,
 várakozásra, félelemre, tette
 és tétlenségre: mind bennem dacolnak,
 éheznek kenyérre, gyümölcsre, testre,
 szomjaznak, kérik végre vizüket.

De nincs egy csepp víz sem, minden
 kiszáradt,
 a kenyér szikkadt, buggyant a gyümölcs,
 és meghunyászkodott a szerelem,
 láthatatlan rács mögött idomított
 kutya és onanizáló majom,
 amit bezabálsz, bezabál az,
 áldozatod egyben hóhérod is.
 Holt napok hordaléka, összegyűrt
 újságok, kidugaszolt éjszakák
 és a duzzadt szemű hajnali mozdulat,
 amikor hosszan kibogozzuk
 fekete nyakkendőnk futócsomóját,
 míg kialszanak az utcai fények
 – *üdvözöld a napot, pók, ne tartsd a*
haragot –,
 és félhalottként zuhanunk az ágyba.

A világ egy körkörös sivatag,
 zárva az éj, és üres a pokol.